

Tjóðveldis- flokkurin og fiskasøla

TJÓÐVELDISMAÐURIN Hergeir Nielsen hevur í seinasta 14. September rættuliga harðar ábreiðslur móti javnaðarflokkinum sum heild og reksar sum ikki einaferð upp allar hugsandi politisku »misgerðir floksins« og at hann nú viljaleysur letur seg stýra av kapitalinum.

SUM frálíður kemur grein-skrivarin tó fram at málinum, sum hesuferð helst elvdi til skringingina, nevnliga uppskotið um lóggilding av øllum útflytarum okkara og kravinum til hesar um í minsta lagi 100 túsund krónur í eginpeningi.

BLAÐIÐ sigur hetta vera álop á smærru útflytararnar, eitt nú útróðrarmenn, sum sjálvir vilja selja smærri nøgdir av eitt nú kalva fyri bestu prísir.

AT hetta ikki er ætlan javnaðarfloksins og landsstýrisins við uppskotinum veit sjálvsagt tjóðveldisflokkurin og harvið eisini háttvirdi tingmaður Hergeir Nielsen, men kann henda páttikna fávitska fáa rumbul í onkunstaðni, so tjóðveldið um tað.

MEN talsmaður tjóðveldisfloksins átti at vita, at vit í eini tíð, har meira enn nakrantíð ræður um at fáa sum mest fyrri útflutning okkara, ikki kunnu røkka hesum máli, um vit loyva tilvildarligum útflytarum at undirbjóða hvørjum øðrum á sama marknaði, tíðum til sama keypara. Hetta mál er so álvarsligt, at byrgjast má upp fyrri hesum vaksandi óskili, áðrenn skaðin er hendir av álvara, áðrenn tað er eydnast smákeyparum okkara at spæla allar smærru útflytarar okkara út móti hvørjum øðrum.

AT reka álvarsamt og ábyrgdarcent sölurbeiði, sum vón um framhald skal vera í, krevur annað og meira enn eitt

prát í telefonini. Hetta krevur sanniliga ávisan figgjarligan førleika, trygdur mótvegis framleiðara fyrri umbidnari framleiðslu og figgjarorku til munadygga og øðrvís marknaðarrætt, enn telefonin og telefaxið einsamalt kunnu tryggja.

SKAL talan vera um krøv til útflytarar av livsgrundarlaga okkara — og tað skal tað — kann ikki sigast, at minsta-kravið um 100 túsund krónur í eginpeningi er ov høgt fyrri teir, ið veruliga eru sinnaðir at røkja hesa vinnu ábyrgdar- og skilagott.

VIT kunnu ikki annað enn saman við Fjúrtaða fegnast um, at rúm helst er fyrri fleiri á hesi útflytararó. Men alt við skili, tí givið er, at lat vit bert standa til, er stórus vandi fyrri, at tær niðurstøður, um útflutningsóskil okkara, sum í síni tíð vóru mettar nóg góðar til eitt tíðarbil at geva Føroya Fiskasølu útflutningseinkarætt, verða tiknar upp aftur enn einaferð — og tá er lítið

vunnið, kanska alt mist.

NIÐURSTØÐA tingmansins í sama Fjúrtaða um smásølurnar av eitt nú kalva, sum útróðrarmenn higartil sjálvir hava skipað fyrri, er eins rong og undan nevndu um, at landsstýrið og javnaðarflokkurin við uppskoti sínum vil nøkrum útflytarum til lívs. Vit ivast nevnliga ikki í, at eisini tjóðveldismenn vita, at sum er skal loyvi fáast til allan útflutning, eisini til smærru nøgdirnar, útróðrarmenn sjálvi selja, og at einki í uppskotinum krevur hesa mannagongd broytta fyrri henda partin av útflytarum okkara.

VÓNA tó ikki, at tvørrandi vilji tjóðveldisins — ímóti betri vitandi — til at síggja tað fyrri føroyskan útflutning skilagóða í uppskotinum, verður forðan fyrri, at aðrir standa saman um at fáa sum mest burtur úr fiskasølu okkara.

sosigaley

Dimmalætting

DAGBLAÐIÐ

14. SEPTEMBER

FRIÐU FØROYAR

NORÐLÝST

Fleiri eldri

Dagblaðið skrivur um fólkateljingarnar hjá Hagdeildini:

Fyri 20 árum síðan var hvør føroyingur av átta, bert 12,7% av fólkinum, yvir 60 ár. Í dag er sjeyndi hvør íbúgvi landsins, 16,1% av fólkinum, farin av seksti.

Somuleiðis er lutfallið av føroyingum undir 20 ár fallið úr 40% niður í 33% av samlaða fólkatálinum.

Dagblaðið hevur í árvís fylst á, at galdandi fólkapensjón er ov lág og skipanin vánalig. Hon visir ikki atlit í longdini móti økjandi talinum á gomlum og minskandi talinum á vinnuforum.

Enn eru føroyingar tó barnglad. Aldursbýtið er títtiki so gamalt sum aðrastaðni. Men tó eru tekin í talinum til at vera ansin og byggja bord fyrri báru. Føroyar »grána« skjótari enn áður. Lutvíst tí at vit liva longur enn áður.

Dagblaðið sigur seg í árvís hava fylst á, at galdandi fólkapensjón er ov lág og skipanin vánalig. Hon visir ikki atlit í longdini móti økjandi talinum á gomlum og minskandi talinum á vinnuforum.

So kunnu vit spyrja hvussu í Guds garði tað ber til, at flokkurin, Dagblaðið styðjar, við hønd og fót hevur stríðst ímóti at vit finga eina líkinda arbeiðsmarknaðarpensjón. Ein tilik hevði munað væl hjá fólki á ellisárum og verið eitt gott iskoyti til verandi fólkapensjón.

Istaðin fáa vit nú eina neyðsemju um eina alt ov litla arbeiðsmarknaðarpensjón. Takkað verið fólkaflokkinum.

Tjorukusturin

Um ársfrágreiðingina hjá Ráðgevaði Nevndini sigur Dagblaðið m.a. í oddagreini.

Ikki so frægt, at Skak-Nielsen fegnast um kú-

vendina, sum undanfarna landsstýri megnaði at fáa í handilsjavnun frá 850 mió. kr. í halli í 1988 til 400 mió. kr. avlop í fjór. Hann dvølist istaðin við, at 1.300 mió. kr. bati er ikki nógmiðiki til at gera gjaldsavnun positivan. Hetta heldur hann tó vera aðalmálið. So frægt skil er tó í, at hann ræður til lægri almenna nýtslu.

Tað verður stokkatur flovi at siga nógvum almennum starvsfólki upp at fáa javnvág millum útreiðslur og inntøkur landskassans. Uppsagnir fáa útreiðslurnar niður. Til Alma má økja sínar. Men við arbeiðsloysinum falla inntøkur landskassans enn meir.

Nei, Skak-Nielsen, her er bert ein gongd leið. Tað er at lækka skattatrýstið á lonarlagið. Síðan at lækka lonarlagið um ein kamb tilsvareandi. Tástaðni birtist lív aftur her á landi. Tá trilka enntá landskassans inntøkur. Tá verður samband aftur millum rakstarkostnað av samfelag-

num og inntøkuorku tess, sum verður avgjort í marknaðarlondum okkara.

Men hvør skal vænta, at ein avdenkaður danskur kommunistasolist við tjorukusti í hond skilir slíkan frísinnadan politiskan hugsunarhátt?

Tað man sjálvandi kennast ógvuliga hugstoytt hjá Dagblaðnum ikki at hava fingið tað rós, teir hava biðað eftir í so langa tíð. Hetta mugu vit rokna við, at Skak-Nielsen tekur til eftirtekta.

Annars er áhugavert at merkja sær orðalagið, Dagblaðið hevur mótvegis Skak-Nielsen og nevnd hansara. Tjorukust og ein avdenkaður danskur kommunistasolist.

Tað var tann tíð, tá alt, sum Skak-Nielsen kom við var gott latin, men tá sat fólkaflokkurin ikki í Tinganesi. Tað ger sjálvandi munin.

Má fáa avleiðingar

Stjórni á Strandferðsluni, Johan R. Jacobsen, sigur seg ikki ivast í, at tøluni, Strandferðslan hevur almennakunngevt við-víkjandi rakstrinum av Dúgvuni, eru bein. So er tað eisini sagt, at tøluni, lógtingsmaðurin Lasse Klein er komin við, eru skeiv.

Hvør hevur rætt og hvør hevur skeivt kemur vónandi fram um ikki ov langa tíð.

Málið hevur eisini verið til umrøðu á tingi, og tá fullu hørð orð. Ikki so lógdi, tí ósamsvarið var í pengum millum sjei og átta milliónir.

Tað vóru tingmenn, sum vildu vera við, at vóru Strandferðslutøluni skeiv, so átti tað at fáa fylgjur fyrri ábyrgdarfólkinu á Strandferðsluni. Hinegin vóru flestu ting-

menn eisini samdir um, at vóru tøluni hjá Lasse skeiv, átti tað einsvæl at fáa fylgjur.

Tað er ikki av hevndarhugi ella skaðafrei mótvegis nokrum, men eitt mál sum hetta má og skal fáa avleiðingar. Tað hevur føroyski skattgjaldarin krav uppá.